

Резніченко Ірина Геннадіївна, кандидат педагогічних наук,
доцент кафедри виховних технологій та педагогічної творчості
Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини
м. Умань, Україна

НАУКОВО-ДОСЛІДНА РОБОТА ЯК ЗАСІБ РОЗВИТКУ ДОСЛІДНИЦЬКОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ СТУДЕНТІВ ВИЩИХ ПЕДАГОГІЧНИХ ЗАКЛАДІВ ОСВІТИ

Сучасні українські педагоги зазначають, що саме набуття важливих компетентностей може дати людині можливості орієнтуватись у сучасному інформаційному просторі, швидкоплинному розвитку ринку праці та здобувати освіту протягом усього життя. Навчання у вищому педагогічному закладі освіти визначає провідне місце у цьому процесі такого явища як мобільність знань. Остання передбачає наявність високого рівня освіти, вміння ефективно здійснювати інформаційний пошук наукової інформації та інших елементів дослідницької діяльності.

Дослідницька компетентність розглядається як інтегрована особистісно-професійна якість фахівця, яка відображає мотивацію до наукового пошуку, рівень володіння методологією педагогічного дослідження, особистісно-значущими якостями дослідника, зокрема такими, як інноваційне мислення, здатність до творчої та інноваційної діяльності. Засобом підвищення рівня дослідницької компетентності студента є участь у різних видах науково-дослідної діяльності.

Науково-дослідницька діяльність - це один з видів діяльності педагога, спрямований на пізнання й перетворення педагогічної реальності на основі досягнень педагогічної науки та застосування наукових методів; результатом цієї діяльності є отримання нового педагогічного знання та досвіду й розвиток методологічної культури педагогадослідника

Більшість науковців, класифікуючи науково-дослідну діяльність студентів, виокремлює два взаємопов'язані напрями формування

дослідницьких навичок та умінь: шляхом навчання студентів елементів дослідницької діяльності, організації та методики наукової творчості та шляхом безпосередньої участі студентів у наукових дослідженнях, що здійснюються під керівництвом професорів і викладачів за загальнокафедральною, загальнофакультетською чи загальною для ВОЗ науковою проблемою.

Наукова діяльність поділяється на певні види. Аналіз наукової літератури з цього питання свідчить, що здебільшого виділяють два види наукової діяльності студентів – яка здійснюється у межах освітнього процесу (навчального плану) і яка проводиться позанавчальним процесом (навчальним часом). Відповідно, їх можна визначити як навчально-дослідну та науково-дослідну діяльність.

До навчально-дослідної діяльності студентів традиційно відносять: написання наукових рефератів; навчально-наукові семінари; підготовку і захист курсових та кваліфікаційних робіт (бакалаврської, дипломної, магістерської); виконання завдань дослідницького характеру під час проходження практики, вивчення основ наукових досліджень, виконання лабораторних, практичних, семінарських і самостійних завдань, контрольних робіт, що містять елементи проблемного пошуку; розроблення методичних матеріалів з використанням дослідницьких методів (глосаріїв, кросвордів, програм і методик соціологічних досліджень тощо) [1, с. 31].

Науково-дослідна діяльність студентів здійснюється у таких формах: робота студентських наукових гуртків і проблемних груп, студентського науково-творчого товариства; участь студентів у наукових конференціях, конкурсах, олімпіадах та підготовка публікацій за результатами проведених досліджень; участь студентів у виконанні держбюджетних або госпрозрахункових наукових робіт, проведенні досліджень у межах творчої співпраці кафедр, факультетів, комп'ютерного центру із закладами культури, освіти тощо [2, с.145].

Таким чином, тільки беручи участь у різних видах науково-дослідної роботи студент зможе в повному обсязі оволодіти дослідницькою компетентністю.

Список використаних джерел:

1. Крушельницька О.В. Методологія і організація наукових досліджень студентів: навч. посіб. Київ, 2003. – 206 с.
2. Шейко В.М. Організація та методика науково-дослідницької діяльності: Київ, 2003. – 295 с.